

3. אומרו לא פסל וגו' צריך לדעת אחר
אומרו לא פסל וגו' וזהו לא פסל וגו' ואפילו
במקשה מה צריך עוד לציח על מעשה
הפסילים, ואם לציח על פשיטתם אפילו לציח
אם פן לא יתה לו לומר פסל לך. עוד לא יתה
לו לגמר אמר לא תשתנה אם לא פסל

הצורה אלא על מעשה אפס. עוד לפה קרא
לשלימים פשם פסל. עוד צריך לדעת למה
הצורה לומר פשם אחרת הו' אליהו וזהו
מפסיק לומר כי אנכי אל קנא וחוברים
הדברים להמדרש בכתובת אנכי הו' אליהו. עוד
צריך לדעת למה הצורה למת טעם פי וגו' אל
קנא הלא פלא טעם זה ויתקבו לקפל צורת
מלכו של עולם בדרך הוא:

ובדעה שכתב לומר אסור מין עבודה וזה
הו' מהפסוק בפסוק לא יתנה לך.
והוא פי לאמר אדם האמת פי הו' הוא האלהים
וכל ויתלו אין אכל לצד עצם גדולתו תממט
מכונת האדם והשתנו לדבר לפניו ולשאל
פניו שאולתיו כי אינו ממטר צור הפבור
שכתבו בזה שפלה אפלה פמורי ותשאל
שאלות מלפניו הטלף הגדול והגדול ולפעמים
נדבה בפרש צרכיו ודלים ודלים וזהו הו'
כל פי צוות פנים לטרבות לשאל דקדוקי
השאלות, אשר על פי הנצח בדיעת יצרו
שיבחר לדבר ודבר לפניו אסור ממשמשי עליו
המשמשים לפניו פסוק והוא יצור לו גם
יתנה אמצעי לדבר. ובדבר לפני הטלף הגדול
בדבר את השמש והוא ודברו וישמחה
לפניו בדרך כל הפבור והפעלה שפנה יתרצה
לשאת משאו עליו. לעשות לו צרכיו. ודע כי
טעות זה מה טעם רב העובדים עבודה וזה כי
יודעים הם שעובדים ללא אלה אלא פרי
שיניה להם לאמצעי וכיו' בפסוק, ובדיעה זו
לא יקרא לה שם אלה אלא פסל פי הוא יודע
פי לא אלה הוא וזה הוא פסלתו שאין בו פס
אלהי ופסלת הוא לפני הפסוק שהוא הפבור
עולם, או קראו פסל פי הוא עובד להתפסל
בשעבודו הו' מממשלתו על ידי טעה או על
דדי טעה זה המשמחה לו שימא גורם
להתפסל על דרך אומרו ו"ל (אכה ורמי פ"ב)
במעשה דור המבול שאמרו אנו משביעים
לשדים הממנים וכיו' והו' המבול ממשה
השרים באמרו (ישעיה מ"ג כ"ח) ואסלל שרי

מלאכה

1. אנוכי יהוה אלהיך אשר הוצאתיך
מארץ מצרים מבית עבדים: לא יתנה לך אלהים אחרים
על פני: לא יתעשה לך פסל וכל המונה אשר בשמות מפעל
ואשר בארץ מתחת ואשר בפנים מתחת לארץ:

תנש. וצוה ה' גם על בחינה זו ואמר לא
מעשה לך פסל פרוש הגם פי לך בפעולה
בדעת שהוא פסל אף על פי כן לא תעשהו
לך וסוד ופרש מה הוא המעשה ואמר לא
השתמחה להם וגו' ואמר הטעם להאסור פי
אנכי הו' אליהו אל קנא פרוש מתקנא אני על
הדבר הגם שיהיה בדרך זה ויהיה פסל
הפנה הזה מצינו לה' שהוקדיר פסל זה של
הקנאה בפרשת נשא (פסוק ה' י"ד) וכתב
ועבר עליו ויתן קנאה וקנא את אשתו וגו' הנה
לפעמים יתקנא אדם באשתו על פניו ועל
עבדו, וקבר ודעם פי ישראל בבחינת פלה הם
כרמיה בארץ בספר קדש קדשים שיר השירים,
וימעה בשישראל עושים להם בעלים הגם
שלא יקדדו ולא יתחירו בבונא פי הוא אצל
האדונים, השכל יחביב פי וקנא הפעל
והמשל בזה אשת הפלך פי תאהב עבד מלך
או בנו להכין דקדוקי פריטים השריכה להם
והתקדו והתשקתו האם לא יתקנא הפלך
לדברה בחרב, כמו כן הדבר הנה, והמבחינ
אפס דבקות נפש עם בני ישראל עם הבונא
התפיהה בתשיכה בדביקה באהבה רבה וישג
התבוננות המשפל, והוא מה שאמר פי אנכי
הו' אליהו ודעם לומר אליהו לך מה האמר
והוא סוד השקנת שכתבו והבדע על ישראל
ויהוד שמו והמשפיל נכין, ולזה תמצא פי
אמר הקדוש (דברים י"ג) אשר חלק הו' וגו'
לכל העמים, פי העמים שריהם שני מעלה
והם המושלים בהם לא כן בני ישראל הוא
מלפניו הוא שרנו הוא אלהינו בדרך הוא:

4. אומרו לא פסל וגו'

ואמרו אלה אלהיך ישראל אשר וגו'. קשה
אין ואמן הטפשות והפצרות לדוד
דעה רבים ונקדים לומר לדומם אלה אליהו
וגו' וזה יתנה שדבר העגל באמצעות מעשה
כשהו במאמרם ו"ל (פסוקא) אף על פי כן זה
יוציל לחשב בו דבר אכל להעיד צרות שקר
שנה הוא הפוציא, לא, אכן הנכון הוא פי
ארובה בדבריהם אלו גלו דעמם שאינם
משתמחים ועושים אלה אלא להמוציאם מארץ
מצרים ונפוננו בדבר זה להכין בו בחינת
האלהות שהוא המוציא ומהנה העבודה לחלק
מסבל ודרי הם בעובדים לכל התחלק הנה
הולך לפניהם והוא יצנה להנחה מפניו, ולא
הנה בפניהם לדעת פי הלא יש באדם חלק
אלה מפעל אלא כי לצד שהתבנתו אינה מפין
המתקנים הרוח תשוב אל האלהים, ונתחבמו
לעשות דבר להמשיך פס עליון בדבר
המתקנים ויתנה מצוי שמיד לפניהם ולעולם לא
צקרו אנכי הו' אשר הוצאתיך מארץ
מצרים אלא אמרו אלה, ואולי פי לזה אמר
העליון לשון רבים לרמו לכת פחתו פעליון
ח"ו, ובאמצעות זה פגמו פגמים רבים ועשה
ה' בהם שפטים, וצין בפרוש פסוק (ח"ו) סרו
מהר מן הצדף וגו', וקראו בעיני פי לא כל
ישאל הספימו על השעות אלא חלק מהם
וחלק לא מחו וישקלים היו בדבר וחלק לא
הנה בהם כח לפחות, והנה מדקדוק אומרו
אליהו ולא אמרו ח"ו אלהינו וגו' הוציאנו זה
איד פי קצת מהם אמרו זה לכלם ויש
שהצדיק ויש שלא הצדיק, ופוחתו ו"ל אמרו
(שמורי פמים) שצרכ רב שפלו עם ישראל הם
העושים, ובכחות לומר פי ישראל לא הספימו
בלשנת מעשה שאם הספימו תרי גם המה עשו
שיהמחשבה פועלת בעבודה וזה גנם לא מחו
על זה ונעשו פללות ישראל וולת מעשו
היכלת שפחון הו' להם שלא נטה אסר הרע
והמפורסמים בדבר הם בני לוי, והנה אסר
שנעשה העגל בקדש לומר שחלק מישראל
שעו אחריו דכתיב (פסוק כ"ח) ויפל מן העם
כשלישת אלפי איש ובהקדש שמישראל נפלו
במבין מאמרו (פסוק כ"ח) והרגו איש את אחיו
וגו' את קרבו, אם פן בקדש לומר שחלק
מישראל עבדו עבודה וזה בעדים והתראה:

3. אומרו לא פסל וגו'

וירא העם כירכש משה לדת מורהו ויקחל העם על
אחר ויאמרו אליו קום עשה לנו אלהים אשר לנו
כיתה ומושה האיש אשר העלנו מארץ מצרים לא ידענו
מה יתנה לו: ויאמר אלהים אלהיך פרוקו הנהב אשר
באזני נשיכם במחם ובנתיכם והביאו אלי: והתפרקו כל-
העם אתי נומי הנהב אשר באזניהם וביאו אל אהרן: ויקח
מיהם ויצר אתו פסוק ונעשה עגל מסכה ויאמרו אלה
אלהיך ישראל אשר העלנו מארץ מצרים: וירא אהרן וכן
מזבח לפניו וקרא אהרן ויאמר תג ליהוה מחר: וישכמו
בפחות ועלו עלת ונשא שלמים ושב העם לאכל וישו
ויקמו לעבדו:

5. אומרו לא פסל וגו'

אשר ילכו לפניו. רמז לומר לפניו פרוש
לצד פי ה' המוציא אותם מארץ מצרים
הוא יצילם ויבדילם מאד ויקר להם מקרה רע
בארץ משיגים עליהם לזה יצשו כח מכות
צבא השמים שיהיה למשה לפניו ולעולם
מדרו בסבה ראשונה אלא שרנו באמצעי,
ואולי שחשבו שלא צנה הו' על אסור האמצעי
אלא כל עוד שיהיה משה, ולזה אמרו פי זה
מושה האיש וגו', ואפשר פי טעות טעות
צדקה פסיהם באומרו פי זה משה האיש
אשר העלנו וגו' פרוש תרי לך ראה פי צריך
אמצעי שלא הוציאנו הו' בלא אמצעות שלוח
אמר מעשה פי יש ארץ באמצעי, ומה
שנראהו אלהים על דבר אומרו (לעיל י"ג) ראה
גמתיך אלהים לפרעה, ודברים אלו טעות
גדולה הם, וצין מה שפרשתי בפרשת חרו ו-

6. אומרו לא פסל וגו'

ואלהי מסכה וגו'. וקשה והלא צוה בדרך
כלל על כל האלילים שלא לפנות להם,
ומה צריך לחזר ולצוות על זה, עוד לפה אמר
לכם, ואולי שכתבו למה שאמרו ו"ל (תקונים י"ח)
פי בעשות אדם מעשה הקיץ משנה עליו
שכינה, ובקברו פי ה' האבד שבו חטא שורה
עליו רוח השמאיה, והוא מסך המבדיל בינו ובין
אלהיו בדרך אומרו (ישעיה נ"ט) צותיכם היו
מבדילים בן, והוא מאמרו פאן ואלהי מסכה
פרוש אלהים שהם מסכים מבדילים אתכם
מקורו הניים לא פשוו אותם לכם, הא למדת
שנפונה לעבודה וזה גורם מסך המבדיל בינו
ובין קונו, ולזה גמר אמר אני הו' אלהיכם לומר

ע"ש
אליעזר מאיר ליפשיץ הי"ד

הערה: הנהגתו של ה'אשכול'...
הנהגתו של ה'אשכול'...
הנהגתו של ה'אשכול'...

הנהגתו של ה'אשכול'...
הנהגתו של ה'אשכול'...
הנהגתו של ה'אשכול'...

הנהגתו של ה'אשכול'...
הנהגתו של ה'אשכול'...
הנהגתו של ה'אשכול'...

הנהגתו של ה'אשכול'...
הנהגתו של ה'אשכול'...
הנהגתו של ה'אשכול'...

הנהגתו של ה'אשכול'...
הנהגתו של ה'אשכול'...
הנהגתו של ה'אשכול'...

הנהגתו של ה'אשכול'...
הנהגתו של ה'אשכול'...
הנהגתו של ה'אשכול'...

הנהגתו של ה'אשכול'...
הנהגתו של ה'אשכול'...
הנהגתו של ה'אשכול'...